

iktatószám:	1056/11-189/2012/1024	címzett:	
tárgy:	Válasz előzetes vitarendezési kérelemre	cégnév:	
ügyintéző:	dr. Papp Bernadett	cím:	
telefon:	+36 30 774 1193	fax:	
e-mail:	bernadett.papp@bkk.hu	email:	

Tisztelt Ajánlattevő!

A BKK Budapesti Közlekedési Központ Zártkörűen Működő Részvénytársaság (1075 Budapest, Rumbach Sebestyén utca 19-21.) mint ajánlatkérő az Európai Unió Hivatalos Lapjában 2013. június 15. napján, TED 2013/S 115-195965 iktatási szám alatt megjelent ajánlati felhívás szerint, uniós értékhatárt elérő, nyílt közbeszerzési eljárást folytat „A „Budapest - villamos és trolibusz járműfejlesztés I. ütem” keretében a műszaki leírásnak megfelelő, 100 %-ban alacsonypadlós, azonos típuscsaládba tartozó, új, min. 4 km folyamatos felsővezeték nélküli utasforgalmi üzemre alkalmas személyszállító csuklós és szóló trolibuszok beszerzése szállítási szerződés keretén belül (BKF/K-3/2013) tárgyban.

Az E-Piac Kft. (6726 Szeged, Akácfa út 18.; továbbiakban: kérelmező) 2013. július 14-én előzetes vitarendezés iránti kérelmet nyújtott be az ajánlati felhívás III.2.2 „Gazdasági és pénzügyi alkalmassága” valamint III.2.3 „Műszaki illetve szakmai alkalmassága” kritériumai miatt.

A megsértett jogszabályi rendelkezések körében hivatkozott a közbeszerzésekről szóló 2011. évi CVIII. törvény („Kbt.”) 2. § (2) bekezdésében rögzített alapelvekre, továbbá a Kbt. 39. § (1) bekezdésére.

Javasolta az alkalmassági elvárás módosítását és ennek keretében azt, hogy az ajánlatkérő ne követeljen meg komplett trolibusz szállítást, illetve fogadjon el 15 db aszinkron hajtásrendszer és 5 db tisztán elektromos busz, vagy korlátozott önjárású szuperkondenzátoros trolibusz hajtásrendszer szállítási referenciát.

Az ajánlatkérő az előzetes vitarendezésre vonatkozó válaszát a Kbt. 79. § (3) bekezdésében meghatározott három munkanapon belül adja meg.

BKK Budapesti Közlekedési Központ
Zártkörűen Működő Részvénytársaság
cégjegyzékszám: 01-10-046840

cím: 1075 Budapest, Rumbach Sebestyén
u. 19-21.

telefonszám: +36 30 774 1193

fax: +36 1 235 1044

web: www.bkk.hu

e-mail: bernadett.papp@bkk.hu

Az ajánlatkérő jogi álláspontjáról a kérelmezőt az alábbiak szerint tájékoztatja:

1.

Kérelmező álláspontja szerint a P1) alkalmassági minimum követelmény "az ajánlattevő alkalmatlan, ha működésének ideje alatt a közbeszerzés tárgyából (trolibusz jármű szállítása) származó - általános forgalmi adó nélkül számított - árbevétele nem éri el az összesen 10 000 000 EUR ellenértéket" túlzó és jelentősen korlátozza a potenciális ajánlattevői kört.

Az ajánlatkérő tájékoztatja a kérelmezőt, hogy e körben, a P1) alkalmassági feltétel (figyelemmel a 310/2011. (XII. 23.) Korm. rendelet 14. § (2) bekezdés előírására) és a P2) alkalmassági feltétel tekintetében a Kbt. 42. § alapján az **ajánlati felhívás módosítását kezdeményezte a széleskörű verseny biztosítása érdekében. A módosított hirdetmény Európai Unió Hivatalos Lapjában történő közzététele folyamatban van.** A módosítás kiterjed az ajánlati felhívás III.2.2 Gazdasági és pénzügyi alkalmasság, P1) és P2) pontjában megadott **közbeszerzés tárgyából származó árbevételként elfogadható árbevétel definíciójának pontosítására, kiszélesítésére, valamint a közbeszerzés tárgyából származó – általános forgalmi adó nélkül számított – minimálisan igazolandó árbevétel mértékének módosítására, csökkentésére is.**

Az ajánlatkérő egyebekben rögzíteni kívánja, hogy az ajánlati felhívás III.2.2) P1) pontjában meghatározott alkalmassági követelmény a kérelmező által jelzett előírással ellentétben elsődlegesen a mérleg szerinti eredményre vonatkozik, azzal, hogy az ajánlattevő alkalmatlan, ha a számviteli törvény szerinti éves beszámoló alapján a saját vagy jogelődjének a mérleg szerinti eredménye az előző 3 lezárt üzleti évek közül több mint 1 évben negatív volt.

A fentiek alapján a P1) alkalmassági követelmény igazolása a 310/2011. (XII. 23.) Korm. rendelet 14. § (1) bekezdés b) pontja alapján az ajánlattevő saját vagy jogelődje előző 3 lezárt üzleti évekre vonatkozó számviteli jogszabályok szerinti beszámolójának meghatározott részeinek (eredmény kimutatás) – amennyiben az a közhiteles elektronikus nyilvántartásban (<http://e-beszamolokim.gov.hu/>) nem hozzáférhető az előző 3 lezárt üzleti évre feltéve, hogy az ajánlattevő letelepedése szerinti ország joga előírja a beszámoló közzétételét – becsatolásával történik.

A kérelemben feltüntetett alkalmassági minimumkövetelmény előírás a P1) alkalmassági követelménnyel összefüggésben kizárólag a 310/2011. (XII. 23.) Korm. rendelet 14. § (2) bekezdés szerinti esetre vonatkozik, lehetőséget biztosítva az ajánlattevő részére arra az esetre, ha nem rendelkezik beszámolóval az ajánlatkérő által előírt teljes időszakban, mert az időszak kezdete után kezdte meg működését. Ez esetben az ajánlattevő az alkalmasságát a működésének ideje alatti közbeszerzés tárgyából származó árbevételével jogosult igazolni. Az ajánlatkérő által e tekintetben támasztott minimum követelmény módosításának közzététele folyamatban van.

A vitatott, közbeszerzés tárgya szerinti árbevétel előírás a P2) alkalmassági feltételnél is rögzítésre került az alábbiak szerint: „P2) az eljárásban nem lehet ajánlattevő (közös ajánlattevő) ha az előző 3 naptári évben (2010-2012. év) a teljes - általános forgalmi adó nélkül számított – árbevétele összesen nem érte el a 60 000 000 EUR ellenértéket és ugyanezen időszakban a közbeszerzés tárgyából származó (trolibusz jármű szállítása) - általános forgalmi adó nélkül számított -

árbevétele összesen nem érte el a 10 000 000 EUR ellenértéket.” E követelmény módosítása is megtörtént, a módosítás közzététele szintén folyamatban van. Ezen alkalmassági pont igazolása történik az ajánlattevő előző 3 naptári évről vonatkozó (2010-2012. év) teljes – általános forgalmi adó nélkül számított – árbevételéről, illetve a közbeszerzés tárgyából származó – általános forgalmi adó nélkül számított – árbevételéről szóló nyilatkozatával.

Ismételten jelezzük, hogy az ajánlatkérő mind a P1), mind a P2) alkalmassági követelményeket módosította, a módosított követelmények közzétételét kezdeményezte, a módosított hirdetmény megjelenése hamarosan várható.

2.

Az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárás feltételrendszerének összeállításánál különös körülményekkel járt el a beszerzés európai szinten is kiemelkedően magas értékére, az uniós támogatási forrás felhasználására és a beszerzés tárgyának rendeltetésére, specifikumaira tekintettel.

Az ajánlatkérő jogi álláspontja szerint az építési beruházásra, az árubeszerzésre és a szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződések odaítélési eljárásainak összehangolásáról szóló **az Európai Parlament és a Tanács 2004/18/EK Irányelv („Irányelv”)**, mint legmagasabb szintű közösségi jogforrás szabályozásának megfelelően járt el.

Az Irányelv VII. Fejezet 47. cikke a gazdasági és pénzügyi kapacitásra, a 48. cikke a műszaki és/vagy szakmai alkalmassági igazolási módokat állapítja meg. A 44. cikk (2) bekezdése akként rendelkezik:

„Az ajánlatkérő szerv a 47. és a 48. cikkel összhangban megkövetelheti a részvételre jelentkezőktől és az ajánlattevőktől egy minimális teljesítményszint elérését.

A 47. és 48. cikkben említett adatok körének és az egy adott szerződés esetében megkövetelt minimális teljesítményszintnek **a szerződés tárgyával összefüggőnek és azzal arányosnak kell lennie.**”

A hazai jogalkotó a jogharmonizáció és a hatályos Kbt. megalkotása során is ezt tartotta irányadó mércének, miként azt az indokolások is tükrözik.

A Kbt. 55. § (3) bekezdése ennek megfelelően rögzíti, hogy az ajánlatkérőnek az alkalmassági követelmények meghatározását **a közbeszerzés tárgyára kell korlátoznia és azokat – a közbeszerzés becsült értékére is tekintettel – legfeljebb a szerződés teljesítéséhez ténylegesen szükséges mértékig lehet előírni.**

Töretlen a Közbeszerzési Döntőbizottság és közigazgatási bíróságok joggyakorlata az Irányelv és Kbt. rendelkezései alapján, hogy minden egyes közbeszerzési eljárás, szerződés esetében

egyedileg, az adott beszerzés jellemzői, sajátosságai alapulvételével (közbeszerzés értéke, nagyságrendje, a közbeszerzési tárgy specifikumai, szerződéses előírások stb.) kell megítélni az alkalmassági feltételek szükségességét és arányosságát.

Az ajánlatkérő közbeszerzési eljárásának tárgya **108 db trolibusz jármű szállítása** (ajánlati felhívás II.2.1. pont). E trolibusz mennyiség nemcsak Magyarország, hanem az Európai Unió szintjén is jelentős mennyiségnek minősül járműszállítás esetén. Az ajánlati felhívás II.2.1. pontja rögzíti a becsült értéket: ~ **62 millió Euró**.

Az ajánlatkérő e mennyiséghez és értékhez képest az M1)1 alkalmassági feltételben **15 db szállításra vonatkozó referenciát** írt elő azzal, hogy nem kizárólagosan trolibusz jármű szállítására vonatkozó referencia bemutatását kérte, hanem lehetővé tette **100 %-ban alacsonypadlós* autóbusz szállítására vonatkozó referencia bemutatását is**, e feltétellel is biztosítva szélesebb körben a versenyt.

„M1)1: Az eljárásban nem lehet ajánlattevő (közös ajánlattevő) ha az eljárást megindító felhívás feladásától visszafelé számított 3 évben összesen nem rendelkezik legalább az alábbi referencia munkákkal: 1. Leszállított és üzembe helyezett/üzembe helyezési engedéllyel rendelkező, összesen legalább 15 db, 100 %-ban alacsonypadlós autóbusz vagy trolibusz szállítására vonatkozó referenciával/ referenciákkal”*

Az ajánlatkérő a beszerzés mennyiségének **13,8 %-ára** írta elő alkalmassági feltételét. Ezt is akként, hogy egyrészt lehetővé tette **100 %-ban alacsonypadlós* autóbusz szállítására vonatkozó referencia bemutatását is**, továbbá nem támasztott azon belül szűkítő elvárást a tekintetben, hogy egy szerződésből fakadóan legalább milyen darabszámú **100 %-ban alacsonypadlós* autóbusz vagy trolibusz** kerüljön leszállításra. Teljes körűen lehetővé tette, hogy az Irányelv (48. cikk (2) bekezdése az annak megfelelő hazai közbeszerzési jogszabályok (310/2011. (XII. 23.) Korm. rendelet 15. § (1) bekezdés a) pont) **maximált három éves időtartamon belül bármilyen mennyiségi összetételű 100 %-ban alacsonypadlós* autóbusz vagy trolibusz** összeszámításával biztosítható a **15 db előírás teljesítése**.

Az M1)2. alkalmassági feltételben továbbá az ajánlatkérő előírta, hogy ajánlattevőnek rendelkeznie kell az eljárást megindító felhívás feladásától visszafelé számított 3 évben összesen leszállított és üzembe helyezett/üzembe helyezési engedéllyel rendelkező, összesen legalább 15 db, akkumulátorral és/vagy szuperkondenzátorral legalább 2 km folyamatos felsővezeték nélküli utasforgalmi üzemre alkalmas trolibusz jármű elektromos hajtásrendszerének szállítására vonatkozó referenciával/referenciákkal.

Továbbá rögzítette azt is, hogy ugyanaz a referencia mind az M1)1) és mind az M1)2 alkalmassági feltételt igazolhatja, azaz az ajánlatkérő a referenciák között az átfedést is biztosította.

Az ajánlatkérő sem az M1)1 sem az M1)2 alkalmassági feltételnél nem követelte meg kizárólagosan a kérelemben kifogásolt **komplett trolibusz** szállítását, figyelemmel arra, hogy az M1)1 alkalmassági feltétel esetében lehetőséget biztosított **100 %-ban alacsonypadlós* autóbuszok**

szállítására vonatkozó referenciák bemutatására is, továbbá az M1)2 alkalmassági feltétel esetében elegendőnek tartja a trolibusz jármű egy részének, az ajánlati felhívásban rögzített, az ott meghatározott min. műszaki követelményeknek megfelelő, elektromos hajtásrendszernek a szállítására vonatkozó referencia igazolását.

A referencia alkalmassági igazolási mód a műszaki, szakmai alkalmassági igazolási módok közül a legspecifikusabb. A már teljesített referenciamunka specifikumai alapján juttatja kifejezésre, hogy az adott ajánlattevő képes a konkrét közbeszerzési szerződés teljesítésére.

Erre tekintettel a referencia elvárások minőségi kritériumainak meghatározása szakmai feladat és a beszerzés tárgyának specifikumain alapul, azok kerülnek, kerülhetnek meghatározásra alkalmassági feltételként.

Az ajánlatkérő a beszerzés tárgyának részletesen meghatározott műszaki követelményrendszeréből kizárólag a legrelevánsabb műszaki jellemzőket írta elő a referenciamunka tekintetében is alkalmassági elvárásként.

Álláspontunk szerint az ajánlatkérő elvárása megfelel az Irányelv és Kbt. szabta feltételeknek.

Megítélésünk szerint minden egyes ajánlatkérőnek a saját felelőssége annak eldöntése, hogy megalapozottan meggyőződik-e az ajánlattevők (pénzügyi, gazdasági és műszaki, szakmai) alkalmasságáról. Önmagában a különböző mértékű alkalmassági feltételek előírása és ebből következően a különböző mértékű „meggyőződés” nem jogsértő. Jogsértés álláspontunk szerint abban az esetben következik be, amennyiben az ajánlatkérő túllépi az Irányelv és a Kbt. szabta kereteket az alkalmassági feltételek meghatározásakor. Jelen esetben a kifogásolt alkalmassági feltételek meghatározása e keretek között történt meg.

Az ajánlatkérő emellett rá kíván mutatni arra is, hogy az alkalmassági feltételrendszereket standardizáltan kell meghatározni a vonatkozó közbeszerzési előírások mellett. E kötött igazolási és eljárásrend jellegénél fogva nem teszi lehetővé az egyedi, az adott cégre testesزابott alkalmassági feltétel meghatározást, illetve vizsgálatot.

Az ajánlatkérő visszautasítja, hogy megsértette a közbeszerzési alapelveket. Az ajánlatkérő álláspontja szerint alapvető sérelmet okozó többlettényállás hiányában alapvető sérelem nem valósult meg. Az alkalmassági feltétel meghatározás indokolt és jogszerű volt (a meghatározás alkalmassági kérdés), ezen túlmenő esélyegyenlőségi, verseny tisztasági, jóhiszeműségi, rendeltetészerű joggyakorlás körébe tartozó tényállási elemet pedig az előzetes vitarendezési kérelmet benyújtó nem jelölt meg.

A kérelmező által a kérelmében javasolt „15 db aszinkron hajtásrendszer és 5 db tisztán elektromos busz, vagy korlátozott önjárású szuperkondenzátoros trolibusz hajtásrendszer szállítási referencia” előírás nem teremt alapot – az alábbi műszaki indokokat is figyelembe véve – a közbeszerzési eljárás tárgyának, a szerződésnek a megfelelő teljesítésére való okszerű és megalapozott következtetés levonására, mely a referencia lényegi eleme.

A budapesti trolibusz beszerzés egyik fontos eleme, hogy a járművek korlátozott hosszúságú útvonalon felsővezeték nélkül is közlekedjenek. Egy korábbi közbeszerzési eljárást követően Budapestre érkezett trolibusz járművek is képesek az önjáró üzemre, azokat a BKV Zrt. folyamatosan használja menetrendszerinti közlekedésben felsővezeték nélküli szakaszokon. Építkezések, forgalmi zavarok, rendezvények idején az önjárás szintén értéket képvisel, mivel a járműveket ilyenkor sem kell autóbusszal helyettesíteni. Az elért műszaki innovációs színvonalból az ajánlatkérő nem kíván visszalépni, mivel az önjáró üzem megvalósítása műszakilag ma már elterjedt technológia, számos nyugat-, dél- és közép-európai üzem esetében került sok ilyen jármű beszerzésére az elmúlt években. Ennek megfelelően az **önjárási képesség előírása az ajánlatkérő álláspontja szerint nem minősül a verseny indokolatlan korlátozásának**. Ezt a követelményt a kérelmező sem vitatta.

A szállítandó trolibuszoknak az önjáró szakaszokon is teljesíteniük kell a járművektől elvárt zero emissziós működést, tehát **az önjárási képesség biztosítását elektromos energia felhasználásával kell megoldani, mely a műszaki leírásban előírt technológiai megoldásokkal („akkumulátorral és/vagy szuperkondenzátorral”) biztosítható**. Az ajánlatkérő a környezetbarát közlekedés érdekében nem kívánja megengedni a dízelüzemű közlekedést az önjáró szakaszokon sem.

Az ajánlatkérő számára kiemelt szempont a szerződés teljesítése körében, hogy az új járművek terv szerinti üzemeltetéséhez olyan kocsik álljanak rendelkezésre, amelyek üzemszerűen, utasokat szállítva, zero emissziós kibocsátással képesek biztosítani az elvárt, akár 4 kilométert is elérő önjárási képességet. Tekintettel erre az ajánlatkérő – a szerződés teljesítéséhez ténylegesen szükséges mértékig – **indokoltan** látta a referenciakövetelmények között megfogalmazni (és fenn kívánja tartani) az erre irányuló minimális tapasztalat bemutatásának követelményét, így látva biztosítottan **megfelelő tapasztalatokkal rendelkező hajtásrendszer-gyártó bevonását a budapesti trolibuszok szállításába**. A verseny minél szélesebb biztosítása érdekében az ajánlatkérő lehetővé tette, hogy a minimálisan igazolandó referencia a hajtásrendszerrel biztosított önjárási képesség tekintetében a Budapestre szállítandó, az ajánlati felhívás II.2.1. pontjában meghatározott Alap és Feltételes járműmennyiségnek csupán 13,8%-a legyen. A minimálisan bemutatandó referenciaként megkövetelt hajtásrendszer mennyisége az alapmennyiségnek is csak a 63%-a, amely **előírás az ajánlatkérő álláspontja szerint nem túlzó, és az alkalmasság megállapítása szempontjából indokolt**.

Erre tekintettel került a műszaki referencia (M1.) 2. pontjában meghatározásra a „**leszállított és üzembe helyezett/üzembe helyezési engedéllyel rendelkező, összesen legalább 15 db, akkumulátorral és/vagy szuperkondenzátorral legalább 2 km folyamatos felsővezeték nélküli utasforgalmi üzemre alkalmas trolibusz jármű elektromos hajtásrendszerének szállítására vonatkozó referencia**”, melyet az ajánlatkérő nem kíván megváltoztatni a fentiek miatt.

Hangsúlyozzuk, hogy a felső vezeték nélküli trolibusz üzemmód nem azonos a kérelmező által javasolt elektromos buszok működésével sem. Utóbbi esetben nincs szükség mindkét üzemmód (felsővezetékes és anélküli) kezelésére alkalmas vezérlő rendszerre, csak egy akkumulátor telep szükséges a jármű működéséhez. Budapesten felsővezetékre csatlakozó és közlekedés közben töltő rendszerre van szükség, melyet egy kizárólag elektromos busz gyártásában tapasztalatokkal rendelkező gyártó csak egy újabb vezérlőberendezés kifejlesztésével tud teljesíteni, amennyiben nem rendelkezett korábban az elvárt, akkumulátoros trolibusz gyártására vonatkozó referenciával.

Ennek a vezérlőberendezésnek a kifejlesztése jelentős technológiai kihívást jelent, így ennek rendelkezésre állása a szerződés teljesítésére való alkalmasság szempontjából releváns tényezőnek számít.

A kérelmező által javasolt „aszinkron hajtásrendszer” gyártói sem feltétlenül képesek elektromos önjáróképeséget biztosító berendezés szállítására, mivel ez nem feltételezi az elektromos önjárás alkalmazását. A dízelmotoros önjáróképeség pedig nem igényel olyan vezérlőegységet, amely biztosítaná az energiatároló töltését felsővezetékes üzemmódban, majd a hajtásrendszer átkapcsolását a tárolt energia felhasználására. Ezen felül a felsővezeték nélküli üzemmódban keletkező fékezési energia tárolását is meg kell oldani, mely a dízelmotoros önjárás esetében a buszoknál szokásos energiaveszteségként jelenik meg.

A kérelmező által javasolt referencia követelmény tehát jelentősen eltér az ajánlatkérő által meghatározott, és a kérelmező által nem vitatott beszerzési tárgytól. A beszerzési tárgynak megfelelő, illetve ahhoz hasonló technológiával működő zéró emissziós önjáró jármű Európa számos városában és Budapesten is megfelelően üzemel. Az előzőekre is tekintettel az ajánlatkérő nem kívánja elfogadni az elektromos buszokat a műszaki alkalmasság igazolásának körében, és a kérelmező álláspontját nem tartja műszaki szempontból megalapozottnak.

Az ajánlatkérő a fenti indokokra tekintettel az ajánlati felhívás III.2.3. M1)1 és M1)2 pontjában meghatározott alkalmassági feltételét fenntartja.

Az ajánlatkérő kéri a fentiekben adott indokai és válasza elfogadását.

Budapest, 2013. július 17.

Üdvözlettel:

dr. Papp Bernadett
07.17.

Ignác Gergely
beszerzési és közbeszerzési vezető